

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 497/2025-8

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **RIEDL advokátska kancelária s. r. o.**, Slovenská 46, Prešov, IČO 54 359 490, konajúcej prostredníctvom JUDr. Ladislava Riedla, proti uzneseniu Okresného súdu Bardejov č. k. 6C/61/2024-176 z 24. apríla 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a napadnuté konanie

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. júla 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je právnym zástupcom žalobcov v 1. a 2. rade v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 6C/61/2024 o nahradenie prejavu vôle zo zmluvy o budúcej zmluve. Okresný súd na odročenom predbežnom prejednaní sporu 2. apríla 2025 uložil sťažovateľke ako právnej zástupkyňi žalobcov prítomnej na pojednávaní zabezpečiť účasť žalobcov na predbežnom prejednaní sporu nariadenom na 23. apríl 2025.

3. V deň konania pojednávania 23. apríla 2025 o 11.11 h sťažovateľka doručila okresnému súdu elektronickou poštou oznámenie, že nie je schopná zabezpečiť účasť žalobcov, pretože žalobca v 1. rade je odcestovaný služobne v Nemecku a so žalobkyňou v 2. rade nemá možnosť sa spojiť, a preto požiadala o ospravedlnenie aj svojej osoby, pretože bez účasti klientov považovala svoju prítomnosť za bezúčelnú. Uvedené oznámila aj zástupcovi protistrany, ktorý sa tiež nedostavil na pojednávanie.

4. Okresný súd napadnutým uznesením uložil sťažovateľke ako právnej zástupkyňi žalobcov poriadkovú pokutu v sume 100 eur s odôvodnením, že nezabezpečila účasť klientov a neprítomnosť klientov a svoju vlastnú neospravedlnila riadne a včas vážnymi okolnosťami, za ktoré nepovažoval

tie uvedené sťažovateľkou. Zdôraznil, že účasť žalobcov bola nevyhnutná a pre ich neprítomnosť bolo predbežné prejednanie odročené, čím došlo k sťaženiu postupu súdu a predĺženiu konania.

5. Sťažovateľka ústavnou sťažnosťou atakuje právne závery napadnutého uznesenia, ktoré podľa jej názoru porušuje jej právo na spravodlivé súdne konanie a súdnu ochranu, pretože nie je stranou v konaní, nedisponuje žiadnymi donucovacími prostriedkami na zabezpečenie účasti klienta proti jeho vôli. Bez meškania po zistení, že sa klienti nedostavia, kontaktovala zástupcu protistrany, s ktorým dospeli ku konsenzu a obaja sa nedostavili, zároveň sťažovateľka oznámila neprítomnosť žalobcov aj svoju súdu. Tým využila všetky možnosti, ktoré má k dispozícii. Sťažovateľka zastáva názor, že súd mal v úmysle uložiť pokutu žalobcom, ale tým predvolanie na predbežné prejednanie nedoručoval, pričom za nevyhnutnú považoval práve ich účasť, a nie sťažovateľkinu. Sťažovateľka poukázala na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 96/2024 z 21. novembra 2024, z ktorého vyplýva, že je zo strany konajúceho súdu potrebné usilovať najprv miernejšími prostriedkami (dohováranie) o splnenie povinnosti slušného správania a vyjadrovania strán na pojednávaní, až následne pristúpiť k uloženiu poriadkovej pokuty.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivý proces a súdnej ochrany v dôsledku uloženia poriadkovej pokuty právnomu zástupcovi, a nie stranám súdneho konania.

7. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody ústavne relevantnej intenzity.

8. Ústavný súd v prejednávanej veci nezistil taký výklad a aplikáciu relevantných právnych ustanovení, ktorých účinky by boli nezlučiteľné s označenými právami sťažovateľky alebo ktoré by popierali samotný obsah a zmysel aplikovaných noriem. Ústavný súd považuje okresným súdom poskytnuté odôvodnenie uloženia poriadkovej pokuty za dostatočné a zrozumiteľné, teda za ústavne akceptovateľné.

9. Ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľné hodnotenie okresného súdu dôvodov neprítomnosti ako neospravedlňujúcich pre ich bezvýznamnosť. Sťažovateľka zastupuje dvoch žalobcov. Vo vzťahu k neprítomnosti žalobcu v 1. rade uviedla, že je mimo územia Slovenskej republiky, pričom tento dôvod údajne oznámila okresnému súdu hneď po jeho zistení. Bolo to však v deň pojednávania o 11.11 h, čo nevyhnutne viedlo k zmareniu nariadeného termínu pojednávania pre nedostatočný časový priestor pre okresný súd. Zároveň vo vzťahu k žalobkyni v 2. rade sťažovateľka uviedla, že sa s ňou nevedela skontaktovať. Uvedený dôvod nemá relevanciu, pretože je povinnosťou advokáta zabezpečiť všetky potrebné kontaktné údaje klientky a vyvinúť konkrétne úsilie o jej zastihnutie, čo tiež nijako nepreukázala. Svoju vlastnú neúčasť odôvodnila už len

neúčelnosťou prítomnosti, čo tiež nemožno považovať za dostatočne vážny dôvod. Svoje povinnosti by si sťažovateľka splnila riadne a včas, ak by neprítomnosť žalobcu v 1. rade oznámila s dostatočným časovým predstihom niekoľkých dní a žalobkyňu v 2. rade kontaktovala skôr, prípadne opakovane a riadne sa aj s ňou dostavila na pojednávanie.

10. Pokiaľ sťažovateľka poukazuje na rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 96/2024 z 21. novembra 2024 toto nie je na jej vec aplikovateľné z dôvodu skutkovej odlišnosti vecí. V tam prejednáwanej veci išlo o uloženie pokuty za porušenie povinnosti prítomnej osoby slušne sa správať a vyjadrovať na pojednávaní. V prípade prítomnej strany je možné využiť upozornenie (dohováranie) na nevhodnú verbálnu komunikáciu ako preventívny prostriedok pred uložením pokuty. V tejto veci však išlo o bezdôvodné nedostavenie sa strán a zástupcu.

11. Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a označenými základnými právami sťažovateľky nezistil takú príčinnú súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia ich porušenia po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu